

บทคัดย่อ

เรื่อง โครงการวิจัย เรื่องยุทธศาสตร์ชุมชนไทยเข้มแข็ง : กรณีศึกษาการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนไทยในนครซิดนีย์

ลักษณะวิชา การเมือง

ผู้วิจัย นายเกียรติคุณ ชาติประเสริฐ หลักสูตร ปรอ. รุ่นที่ ๒๔

ในยุคปัจจุบัน ประชาชนนับเป็นตัวละครที่สำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นอกจากสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยในประเทศต่างๆ แล้ว ชุมชนชาวไทยก็ถือเป็นหน้าด่านที่มีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดทั้งกับประชาชนและกับรัฐบาลของต่างประเทศเช่นกัน จึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในสนับสนุนภาครัฐในการดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศ รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวแทนในการส่งเสริมภาพลักษณ์ไทยในต่างประเทศอีกด้วย

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของชุมชนไทยในต่างประเทศข้างต้น จึงริเริ่มการดำเนินนโยบายยุทธศาสตร์ชุมชนไทยเข้มแข็ง และได้พัฒนาปรับปรุงแนวดำเนินการให้เหมาะสมต่อสถานการณ์มาโดยตลอด โดยมีกระทรวงการต่างประเทศ และสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ไทยในต่างประเทศ เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้บรรลุเป้าประสงค์

เอกสารการวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ ได้ศึกษาและวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ของรัฐบาล และกระทรวงการต่างประเทศในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนไทยในต่างประเทศ โดยค้นคว้าศึกษาที่มาของนโยบายยุทธศาสตร์ส่งเสริมให้ชุมชนไทยในต่างประเทศมีความเข้มแข็ง รวมทั้งหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายดังกล่าว โดยมีพื้นที่ในการศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษา คือสถานกงสุลใหญ่ ณ นครซิดนีย์ ซึ่งมีเขตอาณาครอบคลุมรัฐนิวเซาท์เวลส์ ซึ่งเป็นรัฐหนึ่งของประเทศออสเตรเลีย เนื่องจากผู้วิจัยเคยดำรงตำแหน่งกงสุลใหญ่ ณ นครซิดนีย์ระหว่างห้วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔

ปัจจุบัน มีชาวไทยอาศัยอยู่ในประเทศออสเตรเลียประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน โดยครึ่งหนึ่งอาศัยอยู่ในนครซิดนีย์และรัฐนิวเซาท์เวลส์ ซึ่งเป็นพื้นที่วิจัยกรณีศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกกลุ่มคนไทยเป็นประเภทต่างๆ เช่น กลุ่มเจ้าของกิจการ กลุ่มลูกจ้าง นักเรียนที่มุ่งทำงานเป็นหลัก นักเรียนที่มุ่งเรื่องการเรียนรู้เป็นหลัก กลุ่มคนไทยที่สมรสกับชาวต่างชาติ กลุ่มเยาวชนที่เติบโตในออสเตรเลีย เป็นต้น รวมทั้งได้ศึกษาลักษณะโครงสร้างการรวมตัวของชุมชนไทยในนครซิดนีย์

พบว่าเป็นการรวมกลุ่มกันแบบหลวมๆ ผ่านการก่อตั้งเป็นสมาคม ชมรม หรือกลุ่ม ที่มีความสนใจในประเด็นใดประเด็นหนึ่งร่วมกัน รวมทั้งมีที่วัดไทยก็ยังถือเป็นศูนย์กลางที่คนไทยไปร่วมทำศาสนกิจร่วมกัน และสำหรับเยาวชนลูกหลานไทยที่เติบโตในต่างประเทศ ก็ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เด็กเยาวชนไทยได้มีโอกาสเรียนรู้ภาษาไทยและวัฒนธรรม รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีไทย มีการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์และดนตรีไทยควบคู่ไปด้วย นอกจากกลไกต่างๆ ข้างต้นแล้ว สื่อมวลชนท้องถิ่นภาษาไทยในนครซิดนีย์ก็ถือว่ามีส่วนอย่างมากกับการส่งเสริมการรวมตัวของชุมชนไทยเช่นเดียวกัน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทฤษฎีการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์การดำเนินงานของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครซิดนีย์ในการเชื่อมโยงชุมชนไทยเข้าด้วยกันให้เป็นปึกแผ่น การวิจัยพบว่าที่ผ่านมา สถานกงสุลใหญ่ฯ ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลายตามแนวทางการสื่อสารเชิงกลยุทธ์แล้ว ซึ่งส่งผลให้ชุมชนไทยเกิดการรวมตัวที่เข้มแข็งขึ้น ในขณะเดียวกันชุมชนไทยก็มีความพึงพอใจในบทบาทดังกล่าวของสถานกงสุลใหญ่ฯ

อย่างไรก็ดี โดยที่เทคโนโลยีในการสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างมาก ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอแนวทางในการพัฒนาการสื่อสารกลยุทธ์ของสถานกงสุลใหญ่ฯ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทยในพื้นที่ให้มีความเป็นปึกแผ่นมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต